

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๓ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจพบผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน และมีฝนตกในบางพื้นที่	๑. มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว	๑. หนองหวัดดำ มะพร้าว	ตัวหนอนเข้าทำลายใบมะพร้าว โดยแทะกินผิวใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะกัดกินใบลุสที่ถ่ายออกมาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น นำมาสร้างเป็นอุโมงค์คลุมลำตัวยาวตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ ตัวหนอนอาศัยอยู่ภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้นและแทะกินผิวใบ โดยทั่วไป หนอนที่เข้าทำลายจะชอบทำลายใบแก่ หากการทำลายรุนแรงจะพบว่า หนอนหัวดำมะพร้าวทำลายกันทางใบ และผลมะพร้าว ต้นมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวทำลายทางใบหลายๆ ทางพบว่า หนอนหัวดำมะพร้าวจะกัดใยถึงใบมะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพ เมื่อตัวหนอนโตเต็มที่แล้วจะกัดใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้ากัดแต่อยู่ภายในอุโมงค์ ดักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแด้เพศผู้จะมีขนาดเล็กกว่าดักแด้เพศเมียเล็กน้อย เมื่อหนอนหัวดำมะพร้าวที่ผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่บนเส้นใยที่สร้างเป็นอุโมงค์ หรือซากใบที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๑-๒ วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว จึงมักพบหนอนหัวดำมะพร้าวหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หากการทำลายรุนแรง	๑. วิธีเขตรกรรมและวิธีการ ตัดใบที่มีหนอนหัวดำมะพร้าวเข้าไปเผาทำลายทันทีที่ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด ๒. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับหนอนหัวดำมะพร้าว เช่น แแตนเบียนโกนีโอซิส นิแฟนติส (<i>Goniozus nephentoidis</i>) โดยปล่อยช่วงเวลาเย็น พลบค่ำ อัตรา ๒๐๐ ตัวต่อไร่ต่อครั้ง ให้กระจายตัวแมลงเดือนละครั้ง ถ้าปล่อยแตนเบียนได้มากจะทำให้เห็นผลในการควบคุมเร็วขึ้น ๓. การใช้สารเคมี ๓.๑ ใช้สารอีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าวอัตรา ๓๐ มิลลิตรต่อต้น โดยใช้ส่วนเจาะรูให้อย่างลงประมาณ ๔๕ องศา จำนวน ๒ รู ให้ตรงข้ามกัน เจาะรูให้ลึก ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกส่วน ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงไป รูละ ๑๕ มิลลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้ยาวนาน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้	<p>มากกว่า ๓ เดือน (วิธีการนี้สามารถป้องกันกำจัดศัตรูชนิดอื่นได้ด้วย เช่น ตั๊กแตนและมะพร้าวตัววงวงมะพร้าว แมลงดำหนามมะพร้าว) ** แนะนำเฉพาะมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า ๑๒ เมตร ขึ้นไป ห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาล</p> <p>๓.๒ กรณีมะพร้าวต้นเล็กที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร รวมทั้งมะพร้าวกะทิ มะพร้าว น้ำหอมและมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาลในพื้นที่ที่มีการระบาดของครุนแรง และไม่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ่นทรงพุ่มด้วยสารฟลูเบนไดอะไมด์ ๒๐% ตับเบ็ลยูจี อีตรา ๕ กรัม หรือ อีตรา คลอแรนทราโมลิโฟรล ๕.๑๗% เอสซี อีตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ สปีโนแซต ๑๒% เอสซี อีตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อผึ้ง ไม่ควรใช้ในสวนมะพร้าวที่มีการเลี้ยงผึ้ง) หรือ ดูเฟนบูรอน ๕% อีซี อีตรา ๒๐ มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกิ้ง ไม่ควรใช้บริเวณที่มีการเลี้ยงกิ้ง) โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่กำหนดผสมน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่มบริเวณใต้ใบ ๑ - ๒ ครั้ง</p> <p>ควรใช้เครื่องยนต์พ่นสารที่สามารถควบคุมแรงดันได้ และมีแรงดันไม่น้อยกว่า ๓๐ บาร์</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			๒. แผลงตำหนามมะพร้าว	ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าว และทะทะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกลๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก "มะพร้าวหัวหงอก"	กรณีที่มีการปล่อยแตนเบียน ให้พ้นสารเคมีก่อน ประมาณ ๒ สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแตนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนอนหัวดำมะพร้าว สามารถใช้วิธีการนี้ได้เช่นเดียวกัน
					<p>๑. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด</p> <p>๒. การใช้วิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลงตำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส อัสไพนารัม (<i>Asecodes hispinorum</i>) มาเลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงตำหนามมะพร้าว</p> <p>๓. การใช้สารเคมี</p> <p>๓.๑ กรณีมะพร้าวสูงกว่า ๑๒ เมตร ให้ฉีดสารเข้าต้น ด้วยสารอีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อีตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอมและมะพร้าวกะทิ</p> <p>๓.๒ กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๑ กรัม หรือ ไทอะมีโทอกแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อีตรา ๑ กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อีตรา ๑ กรัม ละลายน้ำ ๑ ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบมะพร้าว หรือ การใช้</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			๓. ดัชนีแรงดัน	<p>ตัวเต็มวัยเข้าทำลายพืช โดยการบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบหรือยอดอ่อนของมะพร้าว รวมทั้งเจาะทำลายยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้วๆ คล้ายหางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลายมากๆ จะทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกด้วงมะพร้าวกัดเป็นเนือเยื่ออ่อนทำให้ด้วงงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางไข่ เกิดยอดเน่า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ด้วงแรดมะพร้าวในระยะตัวหนอน ส่วนใหญ่พบตามพื้นดินในบริเวณที่มีการกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก จะกัดกินและทำลายระบบรากของมะพร้าวปลูกใหม่ ทำให้พบอาการยอดเหี่ยวและแห้งเป็นสีน้ำตาล ต้นแคระแกรนไม่เจริญเติบโต</p>	<p>สารคาร์แทโบทรลลอไรด์ ๔% จีอาร์ ใส่อุณหภูมิที่ตัดแปลงคล้ายยุงชา อัตรา ๓๐ กรัมต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงตำหนามมะพร้าวได้นานประมาณ ๑ เดือน</p> <p>๑. วิธีเขตกรรม ทำความสะอาดบริเวณสวนมะพร้าวเพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ได้ผลดีมีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณสวน หรือกองให้เป็นที่แล้วหมั่นกลับเพื่อตรวจดู หากพบหนอนให้จับมาทำลายหรือเผากองขยะนั้นเสีย ส่วนขอล่าต้นและตอมะพร้าวที่โคนกิ่งไว้ หรือมะพร้าวที่ยืนต้นตายควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้นมะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายังไม่สดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรถอนออกเป็นท่อนสั้นๆ นำมารวมกันไว้ ปล่อยให้ผลสลายปล่อยให้ด้วงแรดวางไข่ ด้วงจะวางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับพื้นดินเพราะมีความชุ่มชื้นสูงและฟูเร็ว เผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของด้วงแรดมะพร้าว ตอมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้แล้วราดให้ทั่วต่อเพื่อป้องกันการวางไข่ได้</p> <p>๒. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>(<i>Metarhizium</i> sp.) ไล่ได้ตามกองขยะ กองปุ๋ยคอก หรือท่อนมมะพร้าวที่มีหนอนด้วงแรมมะพร้าวอาศัยอยู่ เกลี่ยเชื้อให้กระจายทั่วกองเพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนในไม้มากที่สุด รดน้ำให้ความชื้น ทวีสต์ เช่น โมะพร้าวคลุมกองไว้ เพื่อรักษาความชื้นและป้องกันแสงแดด เชื้อจะทำลายตัวแรมมะพร้าวทุกระยะการเจริญเติบโต</p> <p>๓. การใช้สารเคมี</p> <p>๓.๑ ต้นมะพร้าวอายุ ๓-๕ ปี ซึ่งยังไม่สูงมากนัก ใช้ลูกเหม็นใส่บริเวณคอมมะพร้าวที่โคนทางใบรอบๆ ยอดอ่อน ทางละ ๒ ลูก ต้นละ ๖-๘ ลูก กลิ่นของลูกเหม็นจะไล่ไม่ให้ตัวแรมมะพร้าวบินเข้าไปทำลายคอมมะพร้าว</p> <p>๓.๒ ใช้สารฆ่าแมลงโคอะซิโนน ๖๐% อีซี อีตรา ๘๐ มิลลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อีตรา ๘๐ มิลลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณคอมมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ ๑-๑.๕ ลิตรต่อต้น ทุก ๑๕-๒๐ วัน ควรใช้ ๑-๒ ครั้ง ในช่วงระบอบ</p>
			<p>๔. ตัวงวงมะพร้าวชนิดเล็ก และตัวงวงมะพร้าวชนิดใหญ่</p>	<p>มักทำลายตามรอยทำลายของตัวแรมมะพร้าว โดยวางไข่บริเวณบาดแผลตามลำต้นหรือบริเวณที่ตัวแรมมะพร้าวเจาะไว้ หรือบริเวณ</p>	<p>๑. ต้นมะพร้าวที่ถูกด้วงวงขนาดใหญ่ทำลายควรตัดโคนหนอนเป็นท่อนแล้วผ่าจับหนอนทำลาย</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>รอยแตกของเปลือก ด่างวงมะพร้าวก็สามารถเจาะส่วนที่อ่อนของมะพร้าวเพื่อวางไข่ได้ หนอนที่ฟักออกจากไข่จะกัดกินขนออกไปในตัวมะพร้าว ทำให้เกิดแผลเน่าภายใน ต้นมะพร้าวที่ถูกทำลายจะแสดงอาการเหี่ยวหรือยอดหักพับ เพราะบริเวณที่หนอนทำลายจะเป็นโพรง มีรูและแผลเน่าต่อเนื่องไปในบริเวณใกล้เคียง หนอนจะกัดกินไปจนกระทั่งต้นเป็นโพรงใหญ่ไม่สามารถส่งน้ำและอาหารไปถึงยอดได้ และทำให้ต้นมะพร้าวตายในที่สุด</p>	<p>๒. ไม่ควรให้ต้นมะพร้าวเกิดแผลหรือปลวกโค่นลอย เพราะจะเป็นช่องทางให้ด้วงวงมะพร้าววางไข่ และตัวหนอนที่ฟักจากไข่จะเจาะเข้าทำลายในต้นมะพร้าวได้ หากกล้าต้นเป็นรอยแผล ควรหาตัวนี้ว่ามีลึกลงกี่องศาที่ชี้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง เพื่อป้องกันการวางไข่</p> <p>๓. ป้องกันกำจัดด้วงระยะมะพร้าวอายุให้ระบอดในสวนมะพร้าว เพราะรอยแผลที่ด้วงวงมะพร้าวเจาะไว้จะเป็นช่องทางให้ด้วงวงมะพร้าววางไข่ และเมื่อฟักออกเป็นตัวหนอนของด้วงวงมะพร้าวก็จะเข้าไปทำลายในต้นมะพร้าวได้ง่ายขึ้น</p>
๒. พริก		เจริญเติบโตทางลำต้น - เก็บเกี่ยวผลผลิต	โรคแอนแทรคโนส หรือโรคกุ้งแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum capsici</i>)	<p>โรคนี้อาจพบบนผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริกจะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผลขยายตัวเล็กน้อย ต่อมาแผลขยายใหญ่ ลักษณะเป็นวงรีหรือวงกลม มีสีน้ำตาลหรือดำ บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อราเป็นจุดสีดำ ขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะเห็นเมือกเยิ้มสีส้มอ่อน ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลเน่า และร่วงก่อนเก็บเกี่ยว หากเกิดกับผลอ่อนจะทำให้ผลโค้งงอบิดเบี้ยว ลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง</p>	<p>๑. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ หรือต้นกล้า จากแหล่งที่ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือกจากผลพริกที่ไม่เป็นโรค</p> <p>๒. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๒๐-๓๐ นาทีก่อนเพาะ</p> <p>๓. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลงปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค</p> <p>๔. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผลพริกเป็นโรค เก็บนำไปเผาทำลายนอก</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>แปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๕. หากพบว่าเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไพแรคโตรราช ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐-๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗-๑๐ วัน</p> <p>๖. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค</p>

รายงาน

: สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุณผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวส.ชุมพร และ ศวส.ศรีสะเกษ

ผู้กลั่นกรอง

: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช